

MARS - tutoriál 3

1. Příklad: ([Cha-PMII] 553): Řešte soustavu lineárních diferenciálních rovnic prvního řádu

$$y_1'(t) = 4y_1(t) - 9y_2(t) + 5y_3(t)$$

$$y_2'(t) = y_1(t) - 10y_2(t) + 7y_3(t)$$

$$y_3'(t) = y_1(t) - 17y_2(t) + 12y_3(t).$$

Řešení:

Hledejme vlastní čísla matice

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 4 & -9 & 5 \\ 1 & -10 & 7 \\ 1 & -17 & 12 \end{bmatrix}.$$

Tato čísla jsou kořeny charakteristického polynomu

$$\begin{aligned} 0 = \det(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) &= \begin{vmatrix} 4 - \lambda & -9 & 5 \\ 1 & -10 - \lambda & 7 \\ 1 & -17 & 12 - \lambda \end{vmatrix} \begin{matrix} r_3 \\ r_2 \\ r_1 \end{matrix} = \\ &= - \begin{vmatrix} 1 & -17 & 12 - \lambda \\ 1 & -10 - \lambda & 7 \\ 4 - \lambda & -9 & 5 \end{vmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 - r_1 \\ r_3 - (4 - \lambda)r_1 \end{matrix} = \\ &= - \begin{vmatrix} 1 & -17 & 12 - \lambda \\ 0 & 7 - \lambda & -5 + \lambda \\ 0 & 59 - 17\lambda & -\lambda^2 + 16\lambda - 43 \end{vmatrix} = - [(7 - \lambda)(-\lambda^2 + 16\lambda - 43) - (-5 + \lambda)(59 - 17\lambda)] = \\ &= -\lambda^3 + 6\lambda^2 - 11\lambda + 6 = -(\lambda - 1)(\lambda - 2)(\lambda - 3), \end{aligned}$$

tedy $\lambda_1 = 1$, $\lambda_2 = 2$, $\lambda_3 = 3$, což jsou navzájem různá vlastní čísla s násobností 1. Ke každému vlastnímu číslu λ_i hledíme příslušný vlastní vektor \mathbf{u}_i , který je netriviálním řešením rovnice

$$(\mathbf{A} - \lambda_i \mathbf{I}) \mathbf{u}_i = \mathbf{0}.$$

Tedy

$$\begin{aligned}
 \underline{\lambda_1 = 1} : \quad & \begin{bmatrix} 3 & -9 & 5 \\ 1 & -11 & 7 \\ 1 & -17 & 11 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_2 \\ r_1 \\ r_3 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -11 & 7 \\ 3 & -9 & 5 \\ 1 & -17 & 11 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 - 3r_1 \\ r_3 - r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -11 & 7 \\ 0 & 24 & -16 \\ 0 & -60 & 4 \end{bmatrix} \begin{matrix} 3r_1 + (11/8)r_2 \\ (1/8)r_2 \\ r_3 + (5/2)r_2 \end{matrix} \\
 & \rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 0 & -1 \\ 0 & 3 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \\
 \underline{\lambda_2 = 2} : \quad & \begin{bmatrix} 2 & -9 & 5 \\ 1 & -12 & 7 \\ 1 & -17 & 10 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_2 \\ r_1 \\ r_3 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -12 & 7 \\ 2 & -9 & 5 \\ 1 & -17 & 10 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 - 2r_1 \\ r_3 - r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -12 & 7 \\ 0 & 15 & -9 \\ 0 & -5 & 3 \end{bmatrix} \begin{matrix} 5r_1 + (12/3)r_2 \\ (1/3)r_2 \\ r_3 + (1/3)r_2 \end{matrix} \\
 & \rightarrow \begin{bmatrix} 5 & 0 & -1 \\ 0 & 5 & -3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 5 \end{bmatrix} \\
 \underline{\lambda_3 = 3} : \quad & \begin{bmatrix} 1 & -9 & 5 \\ 1 & -13 & 7 \\ 1 & -17 & 9 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 - r_1 \\ r_3 - r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -9 & 5 \\ 0 & -4 & 2 \\ 0 & -8 & 4 \end{bmatrix} \begin{matrix} 2r_1 - (9/2)r_2 \\ -(1/2)r_2 \\ r_3 - 2r_2 \end{matrix} \\
 & \rightarrow \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_3 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

Vlastní čísla spolu s příslušnými vlastními vektory matice \mathbf{A} nám určují funkce vektorové

$$\begin{aligned}
 \varphi_1(t) &= e^{\lambda_1} \mathbf{u}_1 = e^t \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \\
 \varphi_2(t) &= e^{\lambda_2} \mathbf{u}_2 = e^{2t} \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 5 \end{bmatrix} \\
 \varphi_3(t) &= e^{\lambda_3} \mathbf{u}_3 = e^{3t} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix},
 \end{aligned}$$

tvořící fundamentální systém řešení zadané soustavy diferenciálních rovnic, jehož lineární kombinací

$$\mathbf{y}(t) = c_1 \varphi_1(t) + c_2 \varphi_2(t) + c_3 \varphi_3(t) = \begin{bmatrix} c_1 e^t + c_2 e^{2t} - c_3 e^{3t} \\ 2c_1 e^t + 3c_2 e^{2t} + c_3 e^{3t} \\ 3e^t + 5c_2 e^{2t} + 2c_3 e^{3t} \end{bmatrix}, \quad c_1, c_2, c_3 \in \mathbb{R}, t \in \mathbb{R}$$

dostaneme obecné řešení zadané soustavy diferenciálních rovnic.

2. Příklad: (od B. Krajce): Řešte soustavu lineárních diferenciálních rovnic prvního řádu vyhovující zadaným počátečním podmínkám

$$\mathbf{y}'(t) = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \mathbf{y}(t)$$

$$\mathbf{y}(0) = \begin{bmatrix} 4 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

Řešení:

Vlastní čísla matice $A = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ jsou kořeny charakteristického polynomu

$$0 = -(1 + \lambda)(1 - \lambda) - 4 = \lambda^2 - 4 = (\lambda - 2)(\lambda + 2) = 0 \quad \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \lambda_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

Vlastní vektory jsou

$$\underline{\lambda_1 = -2}: \quad \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 3 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 - 3r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_1 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\underline{\lambda_2 = 2}: \quad \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 + r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix},$$

Fundamentální systém řešení soustavy

$$\varphi_1(t) = e^{\lambda_1} \mathbf{u}_1 = e^{-2t} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\varphi_2(t) = e^{\lambda_2} \mathbf{u}_2 = e^{2t} \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix},$$

Řešení soustavy

$$\mathbf{y}(t) = c_1 e^{-2t} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} + c_2 e^{2t} \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}.$$

Z počáteční podmínky plyne

$$\begin{bmatrix} 4 \\ 0 \end{bmatrix} = \mathbf{y}(0) = c_1 \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \end{bmatrix},$$

tedy řešením zadané soustavy s počáteční podmínkou je vektorová funkce

$$\mathbf{y}(t) = -3e^{-2t} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} + 1e^{2t} \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} = \underline{\underline{\begin{bmatrix} e^{2t} + 3e^{-2t} \\ 3e^{2t} - 3e^{-2t} \end{bmatrix}}} \quad t \in \mathbb{R}.$$

3. Příklad: (od B. Krajce): Řešte homogenní soustavu lineárních diferenciálních rovnic prvního řádu vyhovující zadaným počátečním podmínkám

$$\mathbf{y}'(t) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{y}(t)$$

$$\mathbf{y}(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

Řešení:

Vlastní čísla matice $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ jsou kořeny charakteristického polynomu

$$\lambda^2 + 1 = 0,$$

tedy komplexně sdružená dvojice čísel $\lambda_1 = -i$, $\lambda_2 = i$ s násobností 1. Ke každému vlastnímu číslu λ_i najdeme příslušný vlastní vektor

$$\lambda_1 = -i: \begin{bmatrix} i & 1 \\ -1 & i \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 - ir_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} i & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_1 = \begin{bmatrix} -1 \\ i \end{bmatrix}$$

$$\lambda_2 = i: \begin{bmatrix} -i & 1 \\ -1 & -i \end{bmatrix} \begin{matrix} r_1 \\ r_2 + ir_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} -i & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ i \end{bmatrix}$$

Vlastní čísla spolu s příslušnými vlastními vektory matice \mathbf{A} nám určují komplexní fundamentální systém řešení zadané soustavy diferenciálních rovnic

$$\boldsymbol{\psi}_1(t) = e^{\lambda_1 \mathbf{u}_1} = e^{-it} \begin{bmatrix} 1 \\ -i \end{bmatrix}$$

$$\boldsymbol{\psi}_2(t) = e^{\lambda_2 \mathbf{u}_2} = e^{it} \begin{bmatrix} 1 \\ i \end{bmatrix} = \bar{\boldsymbol{\psi}}_1(t) = e^{\bar{\lambda}_1 \bar{\mathbf{u}}_1}$$

ze kterých snadno vyjádříme reálný fundamentální systém řešení zadané soustavy diferenciálních rovnic

$$\boldsymbol{\varphi}_1(t) = \frac{1}{2}(\boldsymbol{\psi}_1(t) + \bar{\boldsymbol{\psi}}_1(t)) = \operatorname{Re}(\boldsymbol{\psi}_1(t)) = \operatorname{Re}\left((\cos(t) - i \sin(t)) \begin{bmatrix} 1 \\ -i \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} \cos(t) \\ -\sin(t) \end{bmatrix}$$

$$\boldsymbol{\varphi}_2(t) = \frac{1}{2}(\boldsymbol{\psi}_1(t) - \bar{\boldsymbol{\psi}}_1(t)) = \operatorname{Im}(\boldsymbol{\psi}_1(t)) = \operatorname{Im}\left((\cos(t) + i \sin(t)) \begin{bmatrix} 1 \\ i \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} \sin(t) \\ \cos(t) \end{bmatrix},$$

jehož lineární kombinací získáme obecné řešení soustavy

$$\mathbf{y}(t) = c_1 \begin{bmatrix} \cos(t) \\ -\sin(t) \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} \sin(t) \\ \cos(t) \end{bmatrix}.$$

Dosaďme nyní počáteční podmínky

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \mathbf{y}(0) = c_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix},$$

tedy řešením zadané soustavy s počáteční podmínkou je vektorová funkce

$$\mathbf{y}(t) = \begin{bmatrix} \cos(t) \\ -\sin(t) \end{bmatrix} \quad t \in \mathbb{R}.$$

4. Příklad: (od B. Krajce): Řešte homogenní soustavu lineárních diferenciálních rovnic prvního řádu vyhovující zadaným počátečním podmínkám

$$\mathbf{y}'(t) = \begin{bmatrix} 4 & -5 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{y}(t)$$

$$\mathbf{y}(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

Řešení:

Vlastní čísla matice $A = \begin{bmatrix} 4 & -5 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ jsou kořeny charakteristického polynomu

$$-\lambda(4 - \lambda) + 5 = \lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0, \quad \lambda_{1,2} = \frac{4 \pm \sqrt{4^2 - 20}}{2} = 2 \pm i,$$

tedy komplexně sdružená dvojice čísel $\lambda_1 = 2 - i$, $\lambda_2 = 2 + i$ s násobností 1. Ke každému vlastnímu číslu λ_i najdeme příslušný vlastní vektor

$$\begin{aligned} \underline{\lambda_1 = 2 - i}: & \begin{bmatrix} 2 + i & -5 \\ 1 & -2 + i \end{bmatrix} \begin{matrix} r_2 \\ (2 + i)r_2 - r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -2 + i \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_1 = \begin{bmatrix} 2 - i \\ 1 \end{bmatrix} \\ \underline{\lambda_2 = 2 + i}: & \begin{bmatrix} 2 - i & -5 \\ 1 & -2 - i \end{bmatrix} \begin{matrix} r_2 \\ (2 - i)r_2 - r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -2 - i \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_2 = \begin{bmatrix} 2 + i \\ 1 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

Vlastní čísla spolu s příslušnými vlastními vektory matice \mathbf{A} nám určují komplexní fundamentální systém řešení zadané soustavy diferenciálních rovnic

$$\begin{aligned} \boldsymbol{\psi}_1(t) &= e^{\lambda_1 \mathbf{u}_1} = e^{(2-i)t} \begin{bmatrix} 2 - i \\ 1 \end{bmatrix} = e^{2t} (\cos(-t) + i \sin(-t)) \begin{bmatrix} 2 - i \\ 1 \end{bmatrix} \\ \boldsymbol{\psi}_2(t) &= e^{\lambda_2 \mathbf{u}_2} = e^{(2+i)t} \begin{bmatrix} 2 + i \\ 1 \end{bmatrix} = \overline{\boldsymbol{\psi}_1}(t) = e^{\bar{\lambda}_1} \bar{\mathbf{u}}_1, \end{aligned}$$

ze kterých snadno vyjádříme reálný fundamentální systém řešení zadané soustavy diferenciálních rovnic

$$\begin{aligned} \boldsymbol{\varphi}_1(t) &= \frac{1}{2}(\boldsymbol{\psi}_1(t) + \overline{\boldsymbol{\psi}_1}(t)) = \operatorname{Re}(\boldsymbol{\psi}_1(t)) = \operatorname{Re}\left(e^{2t} (\cos(t) - i \sin(t)) \begin{bmatrix} 2 - i \\ 1 \end{bmatrix}\right) = e^{2t} \begin{bmatrix} 2 \cos(t) - \sin(t) \\ \cos(t) \end{bmatrix} \\ \boldsymbol{\varphi}_2(t) &= \frac{1}{2}(\boldsymbol{\psi}_1(t) - \overline{\boldsymbol{\psi}_1}(t)) = \operatorname{Im}(\boldsymbol{\psi}_1(t)) = \operatorname{Im}\left(e^{2t} (\cos(t) - i \sin(t)) \begin{bmatrix} 2 - i \\ 1 \end{bmatrix}\right) = e^{2t} \begin{bmatrix} -2 \sin(t) - \cos(t) \\ -\sin(t) \end{bmatrix}, \end{aligned}$$

jehož lineární kombinací získáme obecné řešení soustavy

$$\mathbf{y}(t) = c_1 e^{2t} \begin{bmatrix} 2 \cos(t) - \sin(t) \\ \cos(t) \end{bmatrix} + c_2 e^{2t} \begin{bmatrix} -2 \sin(t) - \cos(t) \\ -\sin(t) \end{bmatrix}.$$

Dosaďme nyní počáteční podmínky

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \mathbf{y}(0) = c_1 \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix},$$

tedy řešením zadané soustavy s počáteční podmínkou je vektorová funkce

$$\mathbf{y}(t) = e^{2t} \begin{bmatrix} (2 \cos(t) - \sin(t)) + 2(-2 \sin(t) - \cos(t)) \\ \cos(t) + 2(-\sin(t)) \end{bmatrix} = e^{2t} \begin{bmatrix} -5 \sin(t) \\ \cos(t) - 2 \sin(t) \end{bmatrix} \quad t \in \mathbb{R}.$$

5. Příklad: (od B. Krajce): Řešte nehomogenní soustavu lineárních diferenciálních rovnic prvního řádu vyhovující zadaným počátečním podmínkám

$$\mathbf{y}'(t) = \begin{bmatrix} -4 & -2 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \mathbf{y}(t) + \frac{1}{e^t - 1} \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{y}(\ln(2)) = \begin{bmatrix} 1 \\ -\frac{3}{2} \end{bmatrix}.$$

Řešení:

Vzhledem k tomu, že jmenovatel $e^t - 1$ nesmí být nulový a s přihlédnutím k počáteční podmínce, hledáme řešení pro $t \in (0, \infty)$. Vlastní čísla matice $A = \begin{bmatrix} -4 & -2 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}$ jsou kořeny charakteristického polynomu

$$(-4 - \lambda)(3 - \lambda) + 12 = \lambda(\lambda + 1) = 0,$$

tedy dvojice reálných čísel $\lambda_1 = -1$, $\lambda_2 = 0$ s násobností 1. Ke každému vlastnímu číslu λ_i najdeme příslušný vlastní vektor

$$\underline{\lambda_1 = -1}: \begin{bmatrix} -3 & -2 \\ 6 & 4 \end{bmatrix} \begin{matrix} -r_1 \\ r_2 + 2r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_1 = \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix}$$

$$\underline{\lambda_2 = 0}: \begin{bmatrix} -4 & -2 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \begin{matrix} -\frac{1}{2}r_2 \\ 2r_2 + 3r_1 \end{matrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \mathbf{u}_2 = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

Vlastní čísla spolu s příslušnými vlastními vektory matice \mathbf{A} nám obecné řešení

$$\mathbf{y}_H(t) = c_1 e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

homogenní soustavy

$$\mathbf{y}'_H(t) = \begin{bmatrix} -4 & -2 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \mathbf{y}_H(t).$$

Hledejme partikulární řešení soustavy

$$\mathbf{y}'_P(t) = \begin{bmatrix} -4 & -2 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \mathbf{y}_P(t) + \frac{1}{e^t - 1} \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \end{bmatrix}$$

ve tvaru

$$\mathbf{y}_P(t) = c_1(t) e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c_2(t) \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

$$\mathbf{y}'_P(t) = c'_1(t) e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} - c_1(t) e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c'_2(t) \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix},$$

$$\begin{bmatrix} -4 & -2 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \mathbf{y}_P(t) = -c_1(t) e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix}$$

tedy

$$c'_1(t) e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c'_2(t) \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \frac{1}{e^t - 1} \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$c'_2(t) = \frac{-e^t}{e^t - 1} \rightarrow c_2(t) = - \int \frac{e^t}{e^t - 1} dx = - \ln(e^t - 1)$$

$$c'_2(t) = 0 \rightarrow c_2(t) = 0$$

$$\mathbf{y}_P(t) = -e^{-t} \ln(e^t - 1) \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix}.$$

Řešení nehomogenní soustavy lineárních diferenciálních rovnic je tedy

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{y}_P(t) + \mathbf{y}_H(t) = -e^{-t} \ln(e^t - 1) \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c_1 e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

Dosaďme nyní počáteční podmínky

$$\begin{bmatrix} 1 \\ -\frac{3}{2} \end{bmatrix} = \mathbf{y}(\ln(2)) = \frac{c_1}{2} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} + c_2 \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} \longrightarrow \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \end{bmatrix},$$

tedy řešením zadané soustavy s počáteční podmínkou je vektorová funkce

$$\mathbf{y}(t) = -e^{-t} \ln(e^t - 1) \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} - e^{-t} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix} = \underline{\underline{(\ln(e^t - 1) + 1) e^{-t} \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \end{bmatrix}}} \quad \text{na } (0, \infty).$$

Reference

- [MI21-ODR] B. Krajc, P. Beremlijski: *Obyčejné diferenciální rovnice*, Matematika pro inženýry 21. století, mi21.vsb.cz
- [Cha-PMII] J. Charvát, M. Hála, V. Kelar, Z. Šibrava: *Příklady k matematice II*, skriptum ČVUT 1999
- [Kop-PMFII] Kopáček a kolektiv: *Příklady z matematiky pro fyziky II*, Matfyzpress 2003